

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого
працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2021

Гарвас Г. Д. Науковий керівник – Колодійчук В. А. <i>Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького</i>	
МОНІТОРИНГ ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС ЇХ ОБІГУ НА РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ВЕТМЕДИЦИНИ.....	50
Гарнага О.М. <i>Національний університет водного господарства та природокористування</i>	
МЕТОДИЧНІ ІМПЕРАТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.....	52
Грицак Г. С., Олексів В. П. Науковий керівник – Крисько Ж. Л. <i>Західноукраїнський національний університет</i>	
ФАКТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	54
Гриців С. П., Котанська А. М. Науковий керівник – Крисько Ж. Л. <i>Західноукраїнський національний університет</i>	
СУТНІСТЬ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ.....	56
Губа О.Ю. Науковий керівник – Козюра І.В. <i>Полтавський університет економіки і торгівлі</i>	
ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ: ДОСЛІДЖЕННЯ, ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ.....	58
Дворецький В. К., Проценко Д.В. Науковий керівник – Майборода М.М. <i>Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка</i>	
ORGANIC PRODUCTION OF DAIRY PRODUCTS AS A DIRECTION OF FOOD SECURITY.....	61
Дорохов Д.О. Науковий керівник – Сурженко Н.В. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного</i>	
ІННОВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ СІЛЬСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	63
Дубовик А. М. Науковий керівник – Загребельна І. Л. <i>Полтавська державна аграрна академія</i>	
ФАКТОРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА..	65
Жечева А.М. Науковий керівник – Нехай В. В. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного</i>	
СУТНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	67
Жмуденко Я. Я. Науковий керівник – Гоменюк М. О. <i>Уманський національний університет садівництва</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	70

Таким чином, аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на конкурентоспроможність аграрного підприємства сприяє зменшенню рівня невизначеності та ризику у його господарській діяльності. До позитивних наслідків даного аналізу варто також віднести підвищення якості стратегічного планування та прогнозування господарської діяльності підприємства, підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та продукції; зростання частки ринку тощо.

Список використаних джерел

1. Воронько-Невіднича Т., Афанасьєва, А., Сіренко О. Організаційно-економічні засади досягнення та утримання конкурентних переваг в аграрному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2020. № 22. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-82>.
2. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти: монографія. К.: ДАКККіМ, 2006. 160 с.
3. Чумак Л.Ф. Фактори впливу а формування конкурентоспроможного потенціалу підприємств. *Економіка и управление*. № 1. 2013. С. 62-69.
4. Oliinyk N., Makarenko S. Formation of the organizational and economic mechanism of increase competitiveness of Ukrainian milk processing plants. *Foresight management: formation and transformation adaptive business organizations: International collective monograph*. Tbilisi. Georgia: Promotion agency «MP Group», 2017. Vol. 1. 270 p. P. 172-179.

Жечева А.М., здобувач вищої освіти
СВО магістр, ОПП фінанси, банківська справа та страхування,
Науковий керівник – **Нехай В. В.**, д.е.н,
професор кафедри менеджменту
**Таврійський державний агротехнологічний університет
ім. Дмитра Моторного, м. Мелітополь**

СУТНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

За своєю суттю термін «менеджмент» певною мірою можна вважати синонімом терміна «управління». Управління є особливим видом діяльності, що перетворює неорганізований натовп на ефективну цілеспрямовану і продуктивну групу. Як зазначають науковці, «менеджмент» — це управління людьми в процесі підприємницької діяльності з метою підвищення її ефективності [1].

Виробничо-господарською діяльністю треба вважати діяльність з взаємоузгодження роботи та реалізації покладених функцій, сукупності елементів і частин, в ході постійного взаємозв'язку з метою створення певної продукції, надання послуг або виконання робіт, підпорядкування кожного елемента спільній меті. Виходячи з цього *управління виробничо-господарською діяльністю аграрних підприємств* є процесом впливу менеджерів підприємств на процес управління, який заснований на відповідних методах, принципах і функціях, діяльністю з організації і координації виробництва на сільськогосподарських підприємствах з метою отримання зростаючого прибутку в довготривалій перспективі.

Під *господарською діяльністю* розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, що спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність [2]

Аграрне (сільськогосподарське) підприємство – це юридична особа, основним видом діяльності якої є виробництво та переробка сільськогосподарської

продукції, виручка від реалізації якої становить не менше 75 % загальної її суми.

Основними критеріями, що визначають підприємство як суб'єкт господарювання є:

- замкнутий цикл відтворення, тобто його продукція в умовах поділу праці набуває форми товару;

- володіння правом юридичної особи;

- самостійне ведення виробничо-господарської діяльності;

- використання у виробничій діяльності відповідного майна;

- ведення справи на принципах господарського або комерційного розрахунку.

Важливою характерною рисою підприємства як суб'єкта господарювання є його виробничо-технічна, організаційна та економічна єдність [3, 66].

Функціонування менеджменту зводиться до визначення цілей виробництва та забезпечення їх досягнення, тобто вміння так організувати працівників і всю виробничу систему, щоб ці цілі були досягнуті. Можна виокремити п'ять основних функцій аграрного менеджменту: *планування, організація, робота з персоналом, управління й контроль*.

Основне завдання планування як функції менеджменту полягає у визначенні того, що, коли, де і хто повинен виконувати. Тому планування посідає перше місце серед усіх інших функцій менеджменту. На сільськогосподарському підприємстві воно передбачає:

- розробку щоденного робочого плану з чітким визначенням: що повинно бути виконано сьогодні та хто повинен це здійснити;

- визначення проблем, що стоять на шляху до встановленої мети, і розробка альтернативних варіантів їх вирішення;

- складання фінансового плану з визначенням грошових потоків за їх джерелами, грошових витрат, розміру та джерел необхідних кредитів.

Організація у менеджменті є об'єднанням виробничих ресурсів для виконання певної роботи, причому з максимальною ефективністю.

Організація — це пошук нових структурних рішень, людей, які їх втілили б у життя, перегрупування окремих видів діяльності, формування цільових організаційних структур. Функція менеджера полягає також у розподілі прав і обов'язків серед працюючих та в координації їхньої діяльності.

Організація передбачає:

- визначення, хто кому підлеглий і хто за що відповідає;

- розробку й доведення до кожного працівника його функціональних обов'язків;

- встановлення робочого розпорядку і схем діяльності для кожного виробничого процесу за видами виробництва.

Така функція менеджменту, як *менеджмент персоналу*, так само необхідна, адже аграрне підприємство, як правило, не може обійтися без залучення додаткової робочої сили в напружені періоди сільськогосподарських робіт. Це зумовлює постійну необхідність у доборі й розстановці працівників, ураховуючи також їхню психологічну сумісність. Також існують особливості в організації матеріального стимулювання працівників, пов'язані з умовами їхньої роботи (постійні, сезонні, такі, що працюють повний робочий день чи тільки його частину, виконують висококваліфіковану або низько кваліфіковану роботу,

можливість оплати праці відрядно чи погодинно).

До менеджменту персоналу відносять такі його функції:

- добір і прийняття на роботу людей, що зумовлює визначення періоду, на який залучається працівник, його кваліфікації і можливостей виконувати той чи інший вид роботи;

- навчання працівників і оцінку їхньої діяльності, що передбачає чітку постановку завдання на виконання певної роботи і роз'яснення до нього, а також чітке розуміння працівником вимог, які до нього висуваються.

Управління як функція менеджменту — це насамперед процес делегування влади, що вважається найскладнішою частиною менеджменту, особливо на невеликих аграрних підприємствах. Усі працівники повинні знати свою відповідальність, тобто коли вони можуть приймати виробничі рішення самостійно, а коли ці рішення має приймати хтось інший. Від знань, умінь й мистецтва менеджера в побудові управління на підприємстві залежить успіх будь-якої роботи.

Мотивація діяльності працівників є частиною управління. При цьому її не слід ототожнювати з матеріальним стимулюванням, що відноситься до менеджменту персоналу. Отже, мотивація — це процес спонукання людини до досягнення поставленої перед нею мети. Результатом мотивації є певна винагорода, яка поділяється на зовнішню (заробітна плата, отримання прибутку, натуральна оплата праці тощо) та внутрішню, тобто задоволення результатами праці.

Контроль також належить до основних функцій менеджменту. Основне його завдання — визначити, чи мають місце відхилення від визначених планом завдань і розробка корективів усунення цих відхилень, або коригування плану.

До основних функцій контролю відносять:

- облік і звітність, що здійснюються на постійній основі;
- порівняльний аналіз планових і фактичних показників роботи підприємства;
- контроль за виробничим процесом і дотриманням технології виробництва.

[4, 15].

Список використаних джерел:

1. Герасименко Ю.В., Підвальна О.Г. Менеджмент (базовий курс) : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Консоль», 2017. 256 с.
2. Економічна енциклопедія. У трьох томах. Т. 3 / Редкол. Мочерний С. В. (відп.ред.) та ін. К. : Видавничий центр «Академія», 2002. 952 с.
3. Калетнік Г.М., Мазур А.Г., Янчук Г.В. *Трансформація економічного розвитку системи АПК регіону в ринкових умовах господарювання* : колективна монографія. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2014. 376 с.
4. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 347 с.